

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajcár.
Előfizetel csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábos betűsor 5 kr. Helyes minden beiktatásnál 30 kr.
Nyitóló garmond sora 30 kr. — Nagyobb és többesüri hirdetések
juttatásánál emelkednek.

A lap melléki része s a nyitóló részén minden
közlemények s szerkesztésük küldendő.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

A pénzügyintézetek országos nyugdíj-egyesülete.

Magyarország pénzügyintézetei és részvényvállalatai ma már nemzetgazdaságunk oly nagy számban fennálló tényezői, hogy meg kell ragadnunk minden momentumot, mely azok felvirágoztatását és megazilárdítását szolgálja.

Egy ily fontos mozzanat azok tisztviselői nyugdíjaztatásának kérdése is. Fontos, mert e kérdés kiható ereje épen úgy a messze jövő, mint a jelené, és mert egy intézet, egy vállalat első s legerősebb támasz-oszlopja a tisztviselői kar, melyet csakis a jelenbeli megelégedettség és a jövőbeni bizalom képes szilárdra s munkaképesre tenni. Ez pedig az eddigi tapasztalatok nyomán egyedül a nyugdíj-intézmény istápolásának kizárólagos joga.

Pénzügyintézeteink tulnyomó része foglalkozott már a maga körében létesítendő nyugdíjalap kérdésével s ha azok egynehányra végeredményül teremtett és dotál is egy nyugdíjalapot, az, — eltekintve egy-két intézettől — sohasem fog rendeltetésének megfelelni, mert a dotatio csekélyisége mellett nincs meg azon tömeges egyesülés, mely a nyugdíjintézmény feltétlen alapját képezi.

A pénzügyintézetek, saját nyugdíjalap képzésével három lehetőségnek mennek elibe: a nyugdíjalap ugyanis annak idején kevésnek, nagynak vagy épen elégségesnek bizonyulhat. Ha kevés, a folyó nyugdíj-kötelezettségek betartása mellett meg lesz támadva az évi nyereség; ha nagy, meg van rövidítve a múlt; ha épen elégségesnek bizonyul, azon esettel áll szemben az intézet, hogy óriás tőkével oldotta meg azon feladatot, melyet sokkal csekélyebb kiadással is megoldhatott volna.

Ha egy intézet nyugdíj-igények alapításával kötelezettségbe ment, azt be is kell, hogy tartsa. Pedig az eddigi, a minden matematikai támpont nélküli önálló nyugdíj-alap-képzés mellett, az azt létesítő intézet a legnagyobb bizonytalanságnak megy elbe, mert nem rendelkezik azon tömeggel, melylyel az eshetőségek elleni jövő biztosítás elmélete leszámol. Ez csakis egy közös nyugdíjintézet körében állítható elő, mert csakis itt a tömörülésben, a tömegben, tehát a nagy számokban érvényesül a véletlen törvénye és válik természetesen dologgá az, mi egyes elvont esetekben, mint véletlen közbejött esély szerepel.

Okadatolt tehát a pénzügyintézetek és részvényvállalatok kebeléből kiindult azon mozgalom, mely a kölcsönös szövetkezés alapján egy „Országos nyugdíj-egyesületet“ kíván létesíteni, okadatolt már azon indokból is, mert Magyarország számban egyeztetet meghaladó pénzügyintézetei és részvényvállalatai magukban foglalják azon tömeget, mely nemcsak erkölcsileg biztosítja annak létét, hanem bírja azon mathematicai alapot is, mely egyedüli garanciája egy messze évekre kiható számítással dolgozó egységes nyugdíj-intézménynek.

Üdvözljük a pénzügyintézetek és részvényvállalatok e rendszeres nyugdíj-intézet létesítése iránt beindított mozgalmat, üdvözljük a „Magyar országos bank részvény-társulatot“, mert ismét egy oly hazafias intézmény életre hívásának állott élre, mely száz- és száz-ezreket kezelő pénzügyintézeti tisztviselőknek az aggkorra, vagy a véletlen csélyeiből származott nyomor és családtagjaiknak a véginség ellen való biztosításával oly ténytet mozdít elő, mely nem csak humanistikus, hanem hazai intézeteinek és vállalatainak szempontjából —

tekintettel épen az általuk kezelt óriási érték, mint közvagyonra — a legégetőbb szükség kifolyása is.

Üdvözljük a „magyar pénzügyintézetek és részvényvállalatok országos nyugdíj-egyesületét“ és azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a pénzügyintézetek, mint egyéb részvényvállalatok, csak sorakozni fognak tudni oly intézmény zászlója alá, mely önjavukat szolgálva, messze jövőbe kiható számítása s végeredményével morális tekintetekből is méltó helyet fog közgazdasági intézményeink sorába foglalni.

„D. E. Z.“

Rendkívüli közgyűlés.

Nógrádmegye törvényhatósága f. hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott, a Ludovica akademiába küldendő ifjak megválasztása tárgyában. A közgyűlésen főleg a sziráki, nógrádi, losoncai és gyarmati járás volt képviselve.

A főispán tavollétében Nadách Károly alispán üdvözlően a megjelentek számban megjelent bizottmányi tagokat, a közgyűlést megnyitotta.

Ezután Harnos Gábor főjegyző előadta, hogy a kibírdetett pályázat után beérkezett 4 folyamodvány, n. m. Draskóczy Ede é István fia érdekében ki 4 gym. osztályt jeles sikerrel végzett, Gellén László é, László fia érdekében, ki szintén 4 gym. osztályt végzett kielégítő sikerrel, Martonfalvy Gyula é, Zoltán fia érdekében, ki 5 gym. osztályt végzett kielégítő sikerrel, végül Szabó Sándor é, Imre fia érdekében, ki 4 gym. osztályt végzett kielégítő sikerrel. Nevezett ifjak orvosilag is megvizsgáztaták. Mind a négy pályázatköpesnek jelentetett ki.

Szavazás kérelvére, szavazatszerző bizottági tagokul: Gr. Forgách Antal elnöksége mellett: Hanzsly László és Pokorny Gusztáv urak megválasztottak. A választás eredménye következőleg állt ki: s. m. Szabó Imre kapott 64, Martonfalvy Zoltán 58, Draskóczy István 29 és Gellén László 1 szavazatot. Ezerint első helyen Szabó Imre és Martonfalvy Zoltán fognak be-

TÁRGYA.

Mikor lesz Dorozsmán teátrum.

(Igaz történet.)

Muki barátunk fene gyerek; mint deákot 3-szor kicsapták, — atyja először megbocsátott neki, másodszor elporolta mint a kétfenekű dobo, harmadszor elkergette házából, tudni sem akart többé róla.

Muki földönfutóvá lett, nem volt tehát más refugium, mint vagy katonává vagy színészszé lenni; könnyelmű természetű az utóbbit választotta. Felcappott teátrálistának.

Abban az időben, mikor Muki barátunk színészkedett, a színészet még nem volt a szépművészetek sorába felvéve. Nem voltak a legnagyobb városokban sem állandó színházak. A társulat abová vetődött, feltűnt a sátorfáját ott ahol lehetett; télen megbuzódott korcsmatermekben, nyáron ha akadt valami Macconás a deszkakereskedők között, bódét épített, — ha ilyen nem akadt sátrat vert, ponyva akadt mindig; s ha végre ez sem lett volna, megtette a szolgálatot egy jókarban tartott csár is.

Haj akkor még sokat küzdött a színész, keservesen megszolgált a mindennapi kenyeret, a mely nem is sával, hanem csakis költői lelkesedéssel volt

fűszerezve; mégis oly elevenünk voltak ezek mind, mintha valamennyi egy egy uradalom jószágigazgatója lett volna; hja a gondtalan élet a vig kedélynek a menyország, a dologtalan benyélés, örökös csavargás a lumpok paradicsoma. A színész pedig akkor még a kettő közül okvetlen az egyik fajhoz tartozott.

Muki barátunk a művészek utóbbi fájához tartozott. Minduntalan irányzatot cserélt, folyton ivott, dőszolt, s mások zsebében élésködött. Boldog volt, ha egy jó tréfával valakit lefűszhetett.

Megesett egyszer, valahol a Duna-Tisza között szokás szerint elcsapta magától a társulatot. Hátára vette batyuját, magához vett egy műszafit s kettesben elindultak világot hódítani, nagy reménnyel, tele felfüggetésűres gyomorral. Elhajította a sora városról városra, faluról falura a két kebelbarátot, tengve, éhezve a rónán keresztül, sehol semmi remény, társakat fogni nem lehet; szép szóval bajos tagokat összekolompolni.

Egy szép reggel még a tegnapi ebéd előtt balagtak Dorozsma felé. A két cimborának koméyen korgott a gyomra, semmi mentő remény, folytonos vándorlástól sötét nélkül.

Muki cimborája már nagyon megunt a folytonos biztatást, s komolyan kezdett gondolkozni, hogy megváljon az új direktortól.

— Muki te, ha még ma sem juttatsz egypár garasra, isten ucsos elhagylak, — tört ki az elválhatatlanságból a sügölődés szelleme.

— Te hálátlan kicsiny bűt! te bát nem bízol bennem . . . no jó . . . látod azt a tornyot amott?

— Látom.

— Tehát ahol torony van, ott helységnek is kell lenni.

— Természetes.

— Abban a városban vagy faluban játszunk.

A kebel nagyot ámult. — Játsszunk, mi az ördög, mivel, mit és ki előtt?

— Törpe! bízd rám, — volt a lenézó válasz.

— No jó, vakon követlek.

A két cimborá kettősdött léptekkel baladt a csél felé, mint aki tudja, hogy bova a mért megy.

Dorozsma nagy falu valahol Szeged mellett, tiszta magyar fajjal. Jó nép, tele lelkesedéssel minden szép iránt.

Muki cimborájával Dorozsmára érkeve, egyenesen beállt a város birájához. Előadja hogy ő színészdirektor s itt játszani akar, játszani még ma; társulata az utban van s azonnal itt lesz.

Dorozsmán színház! elterjed azonnal a híre, a falusiak óriás lelkesedéssel fogadják, mindenki erről beszél . . . ritka dolog ritka vágyakat ébreszt . . . megdobban minden kebel.

Muki barátunk szétmás a helységben teátrum után, legalkalmasabbakat találja a város pajtáját, itt készült felütni Thalia oltárát. Összeszed minden falubeli ponyvát kortinánna, minden székot ülő helyet.

mely az átadás és lezárás módjaitra nézve javaslatot terjesztett elő. Ezen bizottság tagjai az alispán elnöksége mellett: Reményfy József, Harmos Gábor, Komjáthy Anselm, Steller Antal és Tornóczy György urak választottak meg.

Jövő űlés szept. 1-én fog megtartatni.
Űlés vége d. n. 8 órakor.

Alispáni jelentés

(az augusztus 16-iki közl. biz. ülésén.)

Tekintetes közigazgatási bizottság! A nm. m. k. honvédelmi miniszterium f. évi 29878 számú rendelete értelmében néhai bárónyi gróf Buttler János által a Ludovica akadémia javára tett alapítvány kamatai terhére Nógrádmegye mint az alapítvánnyal egybekötött bemutatási jog gyakorlására feljogosított törvényhatóság két ifjú bemutatására lévő feljogosítva, az érdekeltek úgy a megyei lapok mint a hivatalos értesítő újján felhívták, hogy kik fiaikat a tisztképző tanfolyamra adni a nevezett alapítványi helyek egyikét elnyerni óhajlják, szabályszerűen felszerelt folyamódványait legkésőbb f. évi augusztus 8-ig az alispáni hivatalhoz beadják; mely felhívás folytán beérkezett négy pályázat, melyek mindannyian évszerint Draskóczy István, Szabó Imre, Gollén László és Mártonfalvy Zoltán; pályázataik a nm. m. k. honvédelmi miniszteriumhoz lesznek felterjesztendők, mintán a fenn hivatkozott miniszteri rendelet értelmében — tekintve a testalkat felülvizsgálatánál mint a felvételi vizsga letételénél felmerülhető hiányokat, — minden helyre két egyén jelölendő ki.

A rimaszombat-egri út pusztai szakaszának kiépítése tárgyában már másodszor tartott versenytárgyalásnál elért eredményt, — melyszerint Gombosi Mór a 12643 frt 6 kr. összeggel előirányzott munkát 10 százalékos felülfizetés mellett vállalta el, — a nm. közmunka és közlekedési miniszterium folyó évi július 9-én kelt 22410 számú leiratával elfogadta, s utasította a megye közönségét, hogy ezen ajánlat alapján a szerződést megkötve, azt jóváhagyás végett felterjessze. Egyalkalommal a szóbanlévő építkezésre a folyó évben 5000 frt állami segélyt engedélyezett, kiállításba helyezvén, hogy azon esetben, ha a törvényhozás ily czélakra a jövő évben is a jelenlegihez hasonló adományt fog megavazalni, ugyancsak a kérdéses építkezés költségeire utólagosan 7000 frt segélyt nyújtand. Ezen meghagyás folytán az építkezésre vonatkozó szerződést a kir. építészeti hivattal egyetértőleg a legnagyobb óvatosság mellett akként kötöttük meg, hogy abból a megye közmunka pénztárára semmi körülmények között teher ne háromolhassék, mennyiben a vállalkozó az építkezést mindenkor csak az engedélyezett összeg erejéig eszközölné, a részletfizetéseit is csak a nm. közmunka és közlekedési miniszterium által folyóvá teendő összegekkel nyereszi.

A fősorozás alkalmával a hadsereg részéről alkalmazottak talált a részben a honvéd részben a polgári elnök által felülvizsgálatra küldött egyének nagy száma tekintetéből a nm. honvédelmi miniszterium által kiküldött rendkívüli vegyes felülvizsgáló bizottság működését itt helyben a múlt hó 9-re, Losoncra pedig 11-re tűzvén ki, a b. gyarmati sorozó járásból elébe rendelt 42 felülvizsgáló hadkötelek közül megjelent 37 egyénből alkalmasnak talált 10 egyént, a nógrádi járásból berendelt 27 hadköteles közül megjelent 26 egyénből alkalmasnak talált 5 egyént; a szécsényi sorozó járásból berendelt 14 hadköteles közül megjelent 11 egyénből alkalmasnak talált 4-et, a sziráki sorozó járásból berendelt 7 hadköteles közül megjelent 6 egyénből alkalmasnak talált 5-öt, a losonci sorozó járásból berendelt 58 hadköteles közül megjelent 49 egyénből alkalmasnak talált 24-et, a fülöpi sorozó járásból berendelt 54 hadköteles közül megjelent 51 egyénből alkalmasnak talált 30-at, Losoncz rend. tan. város mint önálló sorozó kerületből berendelt 6 megjelent 7 hadköteles közül alkalmasnak talált 5 egyént, összesen tehát 83 egyént, kik az illető év és sorozásuk szerint a közös hadsereghez vagy annak póttartalékához soroztattak be. A felülvizsgálatnál meg nem jelent hadköteleseknek Budapesti leendő előállítását írást a kellő intézkedések megtételtek.

A közmunkaváltás lezárására, úgy a folyó évi előírás, mint a múlt évekről hátralékba maradt tartozások törlesztésére a jelen évben a múlt hó utolsó napjáig 35347 frt 18 kr. folyt be, mely összegből a múlt évi hátralékok törlesztésére 7993 frt 36 kr., a folyó évi előírásra 27353 frt 62 kr. vételtetett be. Habár ezen eredmény nem tekinthető kielégítőnek, mégis tekintve azt, hogy a múlt év. bason időszak alatt az egy évi előírászatra csak 22536 frt 23 kr. folyt be, az teljesen megnyugtató; egyébiránt úgy a múlt évekről hátralékban maradt tartozások, mint a

folyó évi közmunkaváltás behajtása iránt a jelen időszak kellő felhasználása, s így a legszigorúbb eljárásra a szolgálókat a legközelebbi múlt napokban elutasítván, a kívánt eredmény remélhetőleg nem fog elmaradni.

Való János körorvos lemondása folytán kósi körorvos dr. Halassa Ferencz egyetemes orvosudor választott meg.

A közigazgatás terén megemlékezés méltó tény nem fordult elő

A személy és vagyonbiztonság a múlt hó folyamában is kielégítőnek mondható.

Kelt B. Gyarmaton, 1883. augusztus 15-én.

Madách Károly,
alispán.

Jegyzőkönyv

a „Szécsényvidéki Gazdasági Egylet” 1883. évi július 29-én tartott üléséről (Elnök Balás Antal.)

Elnök jelentést tesz a szövetségi III. nagygyűlésnek Budapesten történt lefolyásáról, nevezetesen közli a vidéki egyletek tárgyában előterjesztet és hosszú beható nagygyűlési tanácskozás után kimondott határozatot, mely szerint „az országos és megyei egyesületeken felül a szövetségi tagjai és nagygyűlésein szavazattal bírók mindazon vidéki egyletek is, melyek eddig önállóan működtek.”

Balás Antal egyéni elnök és ügyben való buzgó és erőfeszítés iránt jegyzőkönyvileg egyhangulag köszönet szavaztatott.

Pinter Sándor olvassa a nógrádmegyei gazdasági egyesület átiratát, melyben az egyesület programjának közlése mellett a Losonczon f. évi szeptember 30, október 1 és 2 napjain tartandó termény-, ipar- és gazdasági gép- és eszközkilátáson való részvételre azal hivatik fel, hogy collectiv részvétel esetére a rendező bizottság hajlandó a szécsényi gazdasági egyesület részére külön kiállítását osztályt engedni.

Beható tanácskozás után, melyben az elnökön kívül Krivácsy Antal, Vancsó Béla, Ruzinkó Antal és Veress János tag urak vettek részt, a választmány elvileg elfogadja a collectiv részvétel érdekében tett indítványt, a határozatot, hogy 1. ez irányban az egyéni tagok nyilatkozattételre szólíttassanak fel, kiállítsanak és miként a kiállításban részt venni; 2. a nógrádmegyei egyesület titkári hivatala a sorrend oly számban való megküldésére kéresek fel, hogy az minden tagnak megküldhető legyen; 3. megkérdendő ugyanazon titkári hivatal, hogy az elszállásolás iránt van-e terv intézkedés?

Elnök indítványa folytán, hogy az egyesület a békésmegyei méhézeti kiállításra képviseltesek, illetve részt vegyen, dr. Szigárdó Pál a méhézeti szakosztály elnöke véleményezésre szólíttatott határozatot.

Bemutatván a földm. miniszteriumnak a Budapest f. évi szeptember 22-én következő napján tartandó a díjazással egybekötött szarvasmarha és sertés tenyésztési vásárra való meghívása, elhatározatott, hogy az egyéni tagok a részvételre körirattal bizdítottassanak.

Ruzinkó Antal a „közgazdasági értesítő” olvasására az egyesület felajánlja. Közönséggel fogadtatik. Ugyancsak Ruzinkó Antal, mint a statisztikai adatok gyűjtésére a kormány által kinevezett tudósító felhívja az egyesületet, hogy tagjait a termény állásáról való adatok közlésére szólítsa fel, az egyesületnek érdekében állván, hogy ez adatok tudomására jussanak.

Veress János indítványa elhatározatott, hogy a vidék 4 részre osztván, dr. Szigárdó Pál, Szabó Károly, Kandó Aladár és Ruzinkó Antal urak kéresek fel a gazdasági tudósítók összeállítására, az egyesület tagjai pedig szólíttassanak fel a gazdasági tudósítók előadására iránt, mire az űlés véget éri.

A nógrádmegyei Nemzeti-Intézet alapszabályai.

(Vége.)

III. Rész.

15. §. Elnök.

Az elnök a közgyűlést és a választmányt összehívja, az űléseken elnököl, szavazat egyenlőség esetén döntő szavazattal bír, az egyesület hatóságok és külszemélyek irányában képviseli, az intézet pénztárát és egyéb vagyonát bármikor megvizsgálhatja, azt évenként legalább egyszer megvizsgáló köteles, és általában az intézet érdekei felett őrködik.

16. §. Alelnök.

Az alelnök az elnök távollétében és akadályozása esetén mindenben helyettesíti az elnököt.

17. §. Jegyző

A jegyző vezeti a köz- és választmányi űlések jegyzőkönyvét, szerkeszti az intézet mindennemű írás-

beli kiadványait, az indítványok beadásának szabályosságát ellenőrzi, a felvétel végei szabályszerűen jelentkezők neveit a választmány elé terjeszti, az intézet tagjai névjegyzékét nyilvántartja, és végre az intézet iróanyagait és okleveleit jegyzékekbe foglalva őrszi.

18. §. Pénztárnok.

A pénztárnok, aki egyetűl a választmány előkénél névadásával ellátott utalványra teljesíthet fizetéseket, kezeli az intézet pénzeit, az alap- és házi szabályok, közgyűlési és választmányi határozatok által szabályozott módon, a tagok befizetési felől gondoskodik, erről és egyéb befizetésről szóló nyugtákat aláírja, kezeléséről évenként kétszer kimutatást, az év végével pedig zárszámadást előterjeszt.

19. §. Ügyész.

Az ügyész az egyesület jogtanácsosa, véleménye oly ügyben, melynél a jogi szempont döntő, a határozat előtt mindig meghallgatandó, közreműködik és képviseli az egyesület elnökségét minden peres és jogi ügyekben, valahányszor a közgyűlés vagy a választmány elnöksége által arra felhívatik.

20. §. Hírnök.

Az egyesületnek az intézeti viszonyból kifolyó esetleges vizsgálatai az 1868. LIV. t. cz. 9. czim 3. fejezet és az 1881. LXI. t. cz. 74—79 §-ai értelmében választott bíróság által intézendők el.

21. §. Feloszlás.

Az intézet feloszlását az alapító tagok kétharmadának részvétele mellett tartandó közgyűlés kétharmad szavazattöbbséggel határozhatja el.

Ha az alapító tagok kétharmada meg nem jelenne, az esetben egy év elteltével annak kétharmada megemlézése mellett, hogy az intézet feloszlása a tagok megjelenésére való tekintet nélkül fog tárgyalatni és eldöntetni hivatik össze, a feloszlás mindazonáltal ez esetben is csak a jelenlevők kétharmadának beleegyezésével mondható ki.

A feloszlást kimondó közgyűlés határozza el, hogy az intézeti vagyon, mely nógrádmegyei közhatalmú közintézet és célra adományoztassék.

22. §. A kérdőfeltevések.

Az esetben, ha az alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást illetőleg hatáskörét az egyesület meg nem tartaná, a m. kir. kormány, amennyiben működésének folyama alatt az állam vagy az intézet vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalan felügyelet után elrendelendő vizsgálat eredményéhez képest végleg feloszthatatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különböztet feloszlás terhe alatt kötelezethetők (1894—1873 belügyi rendeletek alapján.)

23. §.

Mindazon közgyűlési határozatok, melyek az alapszabályok módosítását, — az egyesület feloszlását, az utóbbi esetben a vagyon hová fordítását czélozzák, fogantatás előtt a magy. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

Kelt B. Gyarmaton 1882. évi okt. 3.

Dessueff Elek,
ideiglenes jegyző.

Dessueff Ottó,
ideiglenes elnök.

70,371—1883. szám.

Látta a m. kir. belügyminiszter,

Budapesten 1883. évi január hó 8-án.

A miniszter helyett:

Prónay József,
államtitkár.

Hírek.

Ő felsége I. Ferencz József Magyarország alkotmányos királyának 63 ik születési évfordulóját aug. hó 18-án B. Gyarmaton is fényesen megünnepele. — Lapunk múlt számában jelentük, hogy az ünnepélyesség a róm. kath. templomban vette kezdetét, hogy a törvényhatósági, igazságszolgáltatási, honvédségi, adó- és pénzügyi tisztviselők, a városi előjáróság, az ügyvédi kamara képviselői, a tiszoltó-egylet tagjai számosan jelentek meg, hogy az alkotmányos magyar király iránti tiszteletet leróvják. A város középületein a egyes magánházain a nemzeti tricolor lobogott. Délután 2 órakor fényes alispáni ebéd volt, melyen mintegy 80 vendég vett részt. Az ebéd alkalmával Madách Károly alispán ur elítette a királyt, a királynét, trónörököséit és az uralkodó házat. A felkölésztől, melyet felállításal hallgattak végig, szűn nem akart eljenzés követő. Az alispánért Harmos Gábor, Frideczky Lajos törvényszéki elnökért dr. Bogdán Mihály, Györgypál Ferencz örnagyért Farkas Ferencz ügyvéd emeltek poharat. A felkölésztőlket egyes rendezett mossárdörgecs követtek.

Hymen Magasbázi Antal f. hó 23-án vezette el-tárhoz a szép Reinhardt Ilonka kisleányt B. Gyarmaton.

Kinevezés A b. gyarmati kir. törvényszékben (Andrássy Gyula áthelyezett bíró helyébe) Penyrei Arnold, fülöpi albiró nevezetett ki.

Huszár Károly ur, mintán tudomást szerzett arról, hogy a „Madách” emlékügyre befolyó tőkék hasznos célokra elmozdító alapítványra tognak fordítani, 100 forint adományt küldött a Madách-alapra. Az alap ezen 100 frttal jelenleg 1747 frt tőkére emelkedett. Ehes járul még az 1883. január 1-től Julius 1-ig járó 5 százalékos kamat fejében 82 frt, valamint a Fáy Albert ur által takarékpénztárilag kezelt 84 frt s ennek kamatai, s így az alap jelenleg 1907 frt 5 krra tehető.

A közgyűlésről. A 24-iki rendkívüli közgyűlésen szép számmal voltak részt a megyei bizottmány tagjai, elég fontos tárgyak tekintetén a Ludovica akademiába küldendő ifjak megválasztása. A loconcziai tömörültek ugyan Draskóczy István megválasztására, (kinek a legjobb bizonyítványai voltak), de a nagy számmal bejött szarhí és nógrádi, valamint b. gyarmati járásbeliekkel szemben elbukul voltak kénytelenek. A jeles képzettségű ifjú elejtését (a választás után) mindenki őszintén sajnálta. A választás iránt gr. Forgách Antal ur is igen érdeklődött. Ő volt a szavazatszerző bizottság elnöke, s oldala mellett a fiatal János gróf is ott volt, s megegyett, hogy a szavazatok jegyzésénél az apját is megegyeztette. A közgyűlésen részt vettek jelenbjeink közül: Pulszky Ágost, Reményfy József, Hanzély László, Pokorny Gusztáv, Kovács Ferencz, Plachy Gyula, br. Pirét, Krivácsy Antal, Huszinkó Antal, Moháry Gyula, Simko Frigyes, és számosan úgy az egyházi mint a világi rendből. A közgyűlés alig tartott fél óráig.

A b. gyarmati dalegylet zászlóavatási ünnepéről a programm e hét folytán fog szétküldetni. A programm felülről az ünnepély minden részletét. Így a társalgatok szeptember 8-án d. u. 3 órakor jönnek össze, a zászlóanya: gr. Degenfeld Lajosné ugyanazonnap délután 5 órakor fogadtatik a szűgyi út végén. A fogadtatás ünnepélyes lesz. Este 6 és 6 órakor érkezőknek fognak tartatni a koszorúleányok és vőfélyek részéről. 8 órakor társas összejövetele a dalegyletnek az aróna-kertben. Éjjel 11 órakor sorradó a zászlóanyának. Másnap 10 órakor az ünnepélyt részletezi a programm, mely után bankett lesz, este hangverseny és táncmulatság. A hangverseny másnap városunk szűllőte ifj. Farkas Ferencz joghallgató ur is fogja érdekesíteni jeles hegédűjétékával. Úgy értesültünk, hogy a váci dalegylet is vendégünk lesz. A helybeli dalegylet most a közös darabokat gyakorolja, melyek közül a „Harmonia” című tűnik ki, s melynek baryton soloját az eddigi megállapodások szerint Hudecz Zeigmond ügyvéd ur fogja énekelni.

A dalegylet zászlójának költségeire legújabbban mélt. és főt. Virter Bertalan címzetes püspök Vácra 10 frtot, Meesa András 5 frtot; Reményi Károly ivén: báró Auttler Matild, báró Buttler-Madách Sarolta és báró Buttler Ervin 5—5 forintot; Haldenvégh Erzsike ivén: Baldenvégh Bertalan, Vancsó Béla és Baldenvégh József 1—1 frtot adományoztak.

Választások. A pénztézetek országos nyugdíj-intézetének Budapestén augusztus 20-án tartott közgyűlésén az ellenőrzési bizottságba Elfer Ede b. gyarmati népbanki aligazgató is beválasztott. Az országos tanítóegylet gazdasági szakosztályába pedig megyei tanítóink közül Osztróska Lajos vanyarcsi tanító lett beválasztva.

Národnia živna. a pánszlávok eme titkos egylete Túrdoz Szent-Mértonban augusztus 7-én tartt közgyűlést, melyen — miként a „Svornost” hazafias tót lap a „Národnia Noviny” című pánszláv izgató lap után előadja — résztvettek a pánszláv ügy ősz bajnoka

kai és a pánszláv fiatalok. A N. N. pánszláv lap az ünnepélyekről egész hasábokat ír; azonban mélyen elhallgatja azon titkos határozatokat, melyek ez alkalommal hozattak. Az összeneregülés estéjén „Nápoj lasky” című tót darabot adtak elő. Másnap fényes ebéd volt, melyet az orosz mintayánkkal nyitottak meg, s mely alkalommal vége hossza nem volt az izgató toasztoknak. Az ebédet 14 tót tricolorba (piros, fehér, kék) öltöztött tót leányzó szolgált fel. Este pedig táncmulatság is volt, melyen 30 pár táncolt. A gyűlésen a gümöri atyafiak is részt vettek. A nagy „muri” után ábrándokkal telve szétoszlottak pánszlávaink, hogy az aknamunkát az ország testén tovább folytassák. — Ennek a „živnának” titkos határozatairól jó lenne tudomást szerezni a magis kormányynak.

Antisemita. heccet rendezett B. Gyarmaton és Loconczon f. hó 19 és 20-án néhány mesterlegény, inas és parasztleány. Történt (országos divat szerint) ablakbeverés is. A csöcselék azonban egy két pandurral szétgrasztaltott A megyei hajduk a jelzett napok éjjelein a rend fenntartása végett csirkáltak.

Hirtelen halál. Kúzdényi Mátyás, szécsényi póstamester, alig néhány órai szenvedés után f. hó 23-án este jobblétre szenderült.

A b. gyarmati szentistváni vásáron meglehetősen forgalom volt észlelhető. Főleg a szarvasmarha vásár igen élénk volt. A szécsényi járásból számos szarvasmarha lett behozva, s igen jó minőségű. Volt is keletje. A lóvásár már gyengébb volt. A juhvásáron pompás juhok voltak kiállítva, s a kelendőség is szaporának mondható. A terményet: árpa, főleg az árpa elég magas. A kirakodó vásár első nap népes volt, de a másik nap lanyha. Általában (ami jó jel különben) a vásárra egy nap elegendőnek látszik. A vásári rend példás volt.

A kékkői esp. kerület kath. tanítósa folyó hó 21-én tartotta meg az évi őszi közgyűlést Ebeczken, Pataki János kor. eszperes s tanf. ur előklote alatt. Résztvettek: mint a tanügyért fáradozó és érdeklődő pártoló tagok Peredi József b. nényel. Militzer Károly szélyi plébanos és Siklaci István szklabonyai körjegyző urak, és a ker. tanítói kar kétharmada. Ez alkalommal szervezkedett a kör a b. gyarmatvidéki r. kath. népnevelők egyesületének alapszabályai szerint. Amidőn tisztviselőkkül megválasztattak: elnökke Vitver József, jegyzőke Köteles István, pénztárnokká Gyürki Antal. Az egyesület központi bizottsági tagjaiul pedig főt. Peredi József, Köteles István és Holub János választottak meg.

A helybeli polgári iskolában a jövő 1883—84 ik tanévre szóló beiratások szeptember hó 1 3 és 4-én tartatnak és pedig délelőtt a fiú- és délután a leánytanulók részére. 5-én lesznek a magán-, javító- és pót vizsgák. Az 1-6-os akár fiú- akár leányosztályba jelentkezők tartoznak a népiszkola 4-ik osztályából szóló bizonyítványt előmutatni, melynek alapján a főlvételi vizsgához bocsáttatnak.

A helybeli róm. kath. ugynevezett nemzeti elemi népiszkolában az 1883—4-iki tanévre a beiratások aug. 30-ikán kezdődnek és szeptember 9-ig tartanak. — A rendes tanítás szept. 10-én reggel 8 órakor a Szentlélek isten ünnepélyes segélytől hívásával fog megkezdetni. Az évi tandíj 3 frt, beiratásdíj 30 kr. Szegény segédit igazoló tanulók a tandíj fizetésétől fölmentetnek és ingyen tankönyvekben részesülnek. Felhívatnak azért a kath. szűllők, hogy 6—12 éves fiaikat szept. 10-éig beiratni el ne mulasszák. — A zárdai leányiskolában a beiratások szintén aug. 30-án veszik kezdetüket és szept. 9-éig fognak tartani, amely idő alatt

minden kath. szűllő köteles pénzbírság terbe alatt 6—12 éves leánygyermekét a nevezett leányiskolába beíratni. A rendszeres előadás szept. 10-én veszi kezdetét. — Tandíj egész évre 3 frt, beiratásdíj 30 kr. Szegény sorú szűllők gyermekei ingyen oktatásban részesülnek és tankönyvekkel is ellátatnak. E tanévben nyílik meg a leányosztály és a leánykák ez évben is, a francia nyelvből, zongorából és műrajzból mérsékelt díjért magán oktatásban fognak részesülni.

Színészeti. Mult szombaton aug. 18-án Bussai Clariase javára adatott a „Csók”, Dóczi Lajos kitéző vigjátéka, melyben Bussai Clariase és Toldy Ferencz művészileg játszottak; azonban Mátyásy szerepeltetése a rossz előadása sokat levont a darab sikeréből. — Vasárnap, aug. 19-én I. Ferencz József kegyes királyunk születésnapjának évfordulója alkalmából díszelőadásul, szinre került „Tündérlik Magyarhonban”. Ez előadás minden részében eléggé sikerült, s csodák csodája, ez egyszer Géczy is meglehetősen játszott. Különösen kiemelendőnek találjuk T. Wanzély Irma asszony és Toldy ur kiűző jétékt, mely minden ízében művészinak mondható, s többször viharos tapsokat arattak. — Hétfőn augusztus 20-án „A jó madár” került szinre. Elég ügyetlenséget lehetett látni benne, mit némileg feledtetett Kövesy ügyes komikuma. — Kedden aug. 21-én „A tót leány”-t adták. Amily jól sikerült első ízben, oly vonatva és roszul ment másodszor. — Ugyanezt mondhatni s szerdán aug. 21-én szinre került „Mikimári”ról is. Mindkét darabnál helytelen volt a szerepbeosztás. — Pénteken aug. 24-én díszelőadásul a megyei közgyűlés alkalmából „A három kalap” volt kitéző, azonban a darab a nagyon is csekély számú közönség miatt megbúsult. — Általában véve az előadások már csak erőltetve folynak, jelölül annak, hogy a társulat, de meg a közönség is kimerült.

Alulírottak ezennel kinyilvánítjuk, hogy az egyrészről Piry Sándor, másrészről Plachy Gusztáv közt fenforgó és a lap 26 és 28-ik számaiban közzétett sértő nyilatkozatokból kifejtett úgy a felek közt teljesen kiegyenlített.

Kelt Székén, 1883. augusztus 16-án.
Kun Barna s. k. Kégl László s. k.

Felolós szerkesztő:

Horvath Danó.

3700—83. sz.

ÁRVERÉS.

A felügyeletem alatt levő b. gyarmati kir. törv. fogházról az elítelt rabok és vizsgálati foglyok 1884. évi élelmezése biztosítása tárgyában, a b. gyarmati kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben folyó évi sepi hó 17-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli nyilatkozattal egybekötött árlejtés fog tartatni, miről a vállalkozói óhajtok azszal értesítettek, hogy az átlagos rablétszám 250—300 egyén közt változik, és hogy a letesendő bántpénz 500 frt o. é.

Az árlejtés alapját képező vállalati feltételek a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben naponként megtekinthetők.

Az 500 frt bántpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok csak az árlejtésre kitézőtől óráig szinén B. Gyarmaton a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben fogadtatnak el. — Kelt B. Gyarmaton, 1883. aug. 5-én.

A kir. ügyész helyett:
Kacskovics Jenő,
kir. alügyész.

3—3

GUTJAHR és MÜLLER

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

a Margithid közelében, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:

Járgány-Cséplőgépek
Széllő rosták.
Kukoricás morzsolók
Szecakavágók.
Borsajítók.

Különelősségek malmok számára:

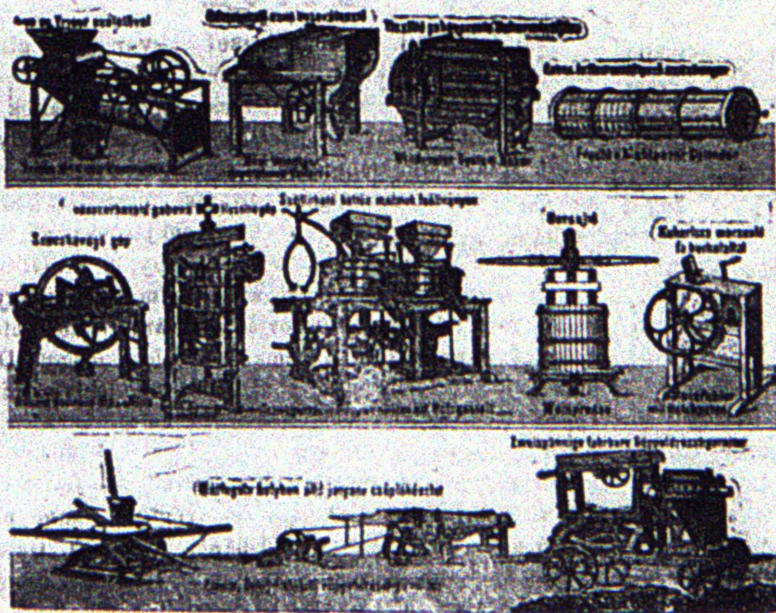
Duplamalmok.
Malm trieurhenger.
Gabona osztályos-hengerek.
Koptatógépek.
Dara választógépek.
Tarárok.
Detacheurök.

Malm alkatrészek:

Transzlasiók.
Szijkerékek.

Rostalemezek:

Cséplőgéprosták
Lászhenger sziták.
Koptató-lemezek.
Ráspoly lemezek stb.

Gyári raktár és eladási hely B. Gyarmaton

ANINGER TESTVÉREK vaskereskedésében.

Arjogyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

25—10

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék Lászlónál B. Gyarmaton, 1883.

Hirdetmény.

A patvarci közbirtokossági 3 járatú malom 40 hold szűllőföld és réttel 1883 szeptember hó 29-étől kezdődő 6 évre 1883. évi szeptember hó 7-én B. Gyarmaton a Balassa vendégül 8-ik számú szobájában reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverésen hasznosbérbe adatik.

Kikálitásiár 820 frt. Letesendő bántbér, mely egyezteteműl a bérbevevő oवादéknál a tulajdonosoknál visszatartandó, 300 ft.

A bővebb feltételek addig is Patvarcon az uradalmi kasszárnál, Vilkén az uradalmi tisztartónál és Vadkerten Nagy Sándor birtokosnál megtudhatók. 3—2

A patvarci malom közbirtokossága.

Hirdetmény.

A „Szécsényi Takarékpénztár Igazgató-sága” által közhírre tétetik, hogy ezen intézetnél a betéti kamatláb f. évi szeptember 1-től az évesnek nyilvánított betétekre nézve 5¹/₂ % -töliben, a rövidebb idejű betétekre nézve 4 % -liben állapított meg.

Kelt Szécsényben, 1883. augusztus 18.

Tersztyánszky István s. k.,
igazgató.